

מבחן 3 זני אפרסק/נקטרינה על 4 כנות בחוות אבני איתן 2007
 שמעון אנטמן, גלית רדל, אריק וולך, מנשה לוי, מישה קצנלסון, אברהם קופפלד וברוך מרגלית

בשנת 2001 שוחררה מההסגר הכנה קדמן שמקורה בהונגריה. הכנה הינה פרי הכלאה בין אפרסק לשקד, ואמורה לתת עמידות לקרקע כבדה ולנמודות. באבני איתן שבדרום רמת הגולן הוקמה חלקה שמטרתה לבחון ביצועי כנה זו מול הכנות הקיימות.

כנות נבדקות בניסוי –

1. קדמן- הכלאה בין אפרסק לשקד.
2. 677GF – כנה שהינה הכלאה בין אפרסק לשקד ומקורה בצרפת.
3. הנסן - כנה שהינה הכלאה בין אפרסק לשקד ומקורה בארה"ב.
4. בלדי – זריע של אפרסק מקומי.

זנים נבחים-

1. וויט לידי = אפרסק לבן ציפה הנקטף באמצע חודש יולי.
2. ספטמבר-סנו = אפרסק לבן ציפה הנקטף בחודש ספטמבר.
3. 15RC338- נקטרינה ליבנת ציפה הנקטפת במהלך חודש ספטמבר.

הצבת הניסוי

בניסוי כל עץ הינו חזרה, בנטיעה המקורית היו 9 עצים לכל צרוף של זן/כנה. בפועל מס' העצים שהיו בכל חזרה היה שונה כפי שמובא בטבלה

מס חזרות לפי הטבלה

זן	677	בלדי	הנסן	קדמן
15-RC-338	9	9	9	9
וויט לידי	3	10	8	7
ספטמבר סנו	7	9	8	6

החלקה ניטעה בשנת 2003. בנטיעה היתה שונות רבה בין העצים והיו כאלו שהורכבו שנית בשנה השניה. התפתחות העצים היתה תקינה והשנה נקטפה בפעם הראשונה. בזן וויט לידי על כנת 677 היה בלבול בזן והוא הורכב מחדש, העצים פגרו ושרדו רק 3 פרטים.

תוצאות

בטבלה מובאים תוצאות הקטיפים של שלושת הזנים כאשר פרט למקרה וויט לידי X 677 (שבו היה בלבול) אין הבדלים בין הכנות השונות.

תוצאות 2005

	ספטמבר סנו		וויט לידי		15-RC-338	משקל ממוצע לפרי
a	150.8	a	110.3	a	140.9	677
a	157.1	a	112.7	a	130.0	בלדי
a	151.3	a	111.7	a	128.4	הנסן
a	155.6	a	110.6	a	149.2	קדמן

	ספטמבר סנו		וויט לידי		15-RC-338	ק"ג לעץ
a	84.5	b	39.5	a	115.9	677
a	75.0	a	69.1	a	78.1	בלדי
a	73.5	a	63.0	a	108.0	הנסן
a	81.1	a	57.6	a	113.6	קדמן

סכום שנת קטיף ראשונה.

כנת הקדמן אינה נופלת אך גם לא עולה על שאר הכנות הנבחנות, לא בפרמטר של יבול ולא בפרמטר של גודל הפרי.

שנת 2006

גם בשנה זו נקטפו החלקות בתאריכי הקטיף המותאמים לכל זו.

	קדמן	הנסן	בלדי	677	מובהקות
טון לדונם	3.6ab	3.1b	3.1b	4.2a	15-RC-338
גרם	169a	171a	149b	173a	15-RC-338
טון לדונם	2.3a	1.2b	2.2a	1.5b	וויט לידי
גרם	136b	154a	130b	127b	וויט לידי
טון לדונם	1.8a	1.8a	1.7a	2.2a	ספטמבר סנו
גרם	171a	185a	166a	181a	ספטמבר סנו

תוצאות שנת 2007

יבולים ומשקל פרי בשנת 2007

	קדמן	הנסן	בלדי	677	
טון לדונם	5.8ab	5.7ab	4.6b	6.4a	15-RC-338
גרם	148a	141a	126b	143a	15-RC-338
טון לדונם	3.9a	3.1b	3.7a	3.7ab	וויט לידי
גרם	113a	99b	110a	105ab	וויט לידי
טון לדונם	3.9a	3.8a	3.9a	4.1a	ספטמבר סנו
גרם	176a	163a	174a	167a	ספטמבר סנו

מתוצאות 2007 ניתן לראות כי

- בזן 15rc338 לכנת ה- 677 יתרון מובהק ביבול על פני כנת הבלדי ויתרון לא מובהק על כנת ההנסן והקדמן. בגודל הפרי לכל כנות המכלוא יתרון על כנת הבלדי.
- בזן וויט לידי היה בלבול והרכבות מאוחרות של כנת ה- 677 וההנסן לכן הניתוח יתיחס להשוואה בין כנת הקדמן לבלדי וכאן שתי הכנות דומות בביצועים.
- בזן ספטמבר סנו אף השנה אין יתרון לאף כנה לא ביבול ולא בגודל הפרי.

סכום תוצאות לשלוש השנים 2005,6,7.

	קדמן	הנסן	בלדי	677	
טון לדונם	A	AB	B	A	15-RC-338
גרם	A	A	B	A	15-RC-338
טון לדונם	AB	C	A	BC	וויט לידי
גרם	A	A	A	A	וויט לידי
טון לדונם	A	A	A	A	ספטמבר סנו
גרם	A	A	A	A	ספטמבר סנו

בשלוש השנים האחרונות בהן נבחנים הזנים על 4 הכנות אנו רואים כי

כנת הקדמן אותה רצינו לבחון ככנה חדשה אינה מראה שום יתרון בולט על שאר הכנות, אך גם אינה נופלת מהם.

כנת הבלדי מפתיעה בכך שברוב המקרים אינה נופלת בביצועיה משאר הכנות. ממקומות אחרים בהם בחנו את כנת הקדמן ניראה שיש לה יתרון בעמידות יחסית לאגרובקטריום, יתרון שלא בא לידי ביטוי באבני איתן.